

beech and maple; *Phialea dolosella* on dead petioles of ash; *Calycella sulfurina* on dead branches of willow, alder and oak; *Lachnum virginicum* on wood of willow and *Dasyscypha brevipila* on wood of ash.

Literatuur.

- Boudier, Em., 1896. Description de quelques nouvelles espèces de Discomycètes de France. Bull. Soc. Myc. Fr. Tome 12.
- Gremmen, J., 1950. Het genus *Belonioscypha* sensu REHM en de identiteit van *B. ciliatosporum* (Fuck.) Rehm en *Helotium scutula* (Pers. ex Fr.) Karst. (with a summary). Fungus, vol. 20:1.
- , 1953. Enkele kleine Discomyceten uit Zuid-Limburg. I. Natuurhistorisch Maandblad, vol. 42.
- Karsten, P. A., 1871. Mycologia Fennica Pars Prima. Discomycetes, Bidr. t. kännedom af Finl. nat. o. folk. 19.
- Maas Geesteranus, R. A. 1953. Enkele paddenstoelvondsten op en om de St. Pietersberg. III. Natuurhistorisch Maandblad, vol. 42.
- Nannfeldt, J. A., 1932. Studien ueber die Morphologie und Systematik der nicht-lichenisierten inoperculaten Discomyceten. Nova Acta Reg. Soc. Scient. Ups, Ser. 4, vol. 8, no. 2.
- Rehm, H., 1896. In Rabenhorst' Kryptogamenflora. Abt. III. Ascomyceten. Leipzig.

Mededelingen van de Commissie inzake Wetenschappelijk Onderzoek van de St. Pietersberg. No. 26.

TORTULA GUEPINII (Br. et Schimp.) Limpr., EEN NIEUWE MOSSOORT VOOR NEDERLAND, GEVONDEN OP DE ST. PIETERSBERG.

door J. J. BARKMAN (Rijksherbarium, Leiden)

In September 1949 nam ik deel aan een excursie voor het floristisch en faunistisch onderzoek van de St. Pietersberg, teneinde de mosflora van die berg te inventariseren. Van het verzamelde materiaal werd tot nu toe alleen dat van de „Wijngaard” bewerkt. Vooruitlopend op een latere mededeling over de mosflora van de gehele St. Pietersberg, wil ik nu reeds de aandacht vestigen op een merkwaardige vondst in genoemde „Wijngaard”, een fraai kalkgrasland (*Mesobrometum*) op een Z.-helling aan de W.zijde van de berg.

Het betreft het bladmos *Tortula guepinii* (Br. et Schimp.) Limpr. (leg. J. J. Barkman no. 2802, 18—9—1949). Slechts weinig planten werden aangetroffen en wel in gezelschap van vele andere interessante mossen, zoals *Trichostomum crispulum* Br. met var. *brevifolium* Br. et Schimp., *Pleurochaete squarrosa* Lindb., *Fissidens viridulus* Wahlenb. s.l., *Bryum capillare* Hedw. var. *torquescens* Husn., *Bryum caespiti-*

cium Hedw. var. *imbricatum* Br. et Schimp. en *Aloina aloides* Kindb. en zeldzame lichenen zoals *Toninia coeruleonigricans* (Lightf.) Th. Fr. en *Dermatocarpon hepaticum* (Ach.) Th. Fr. Vrijwel al deze soorten zijn in ons land alleen in Zuid-Limburg en voornamelijk op Maastrichts krijt gevonden.

De *Tortula*-plantjes zijn ongeveer 4 mm hoog en onderaan bezet met rhizoidenvilt. De bladeren zijn in natte toestand horizontaal afstaand met iets teruggebogen haren, in droge toestand enigszins spiraalvormig gedraaid, breed eivormig tot langwerpig of zwak omgekeerd eivormig. De bladtop is spits tot stomp, in het laatste geval toegespitst, doordat de bladschijf zich als een nauwe zoom langs de uitstekende nerf voortzet. Dikwijls is de bladtop asymmetrisch, doordat de randen van de twee bladhelften de nerf op ongelijke hoogte bereiken. Zonder haar gemeten zijn de bladeren 1,0—1,5 mm lang en 0,43—0,67 mm breed. De rand is gaaf, papilleus en omgerold, behalve geheel aan de basis en in het bovenste derde deel (of helft) van de bladschijf. De nerf is krachtig, geelgroen en steekt als een vrij lange (165—660 μ), rechte, gladde, geelgroene haar uit. De bladcellen zijn aan de basis kort rechthoekig, $36—53 \times 14,5—17\mu$, enigszins chlorophylleus en glad, aan de top vierkant, $12—15\mu$, dunwandig en sterk papilleus, met 2 tot 4 tweedelige, hoefijzervormige papillen per cel. De bladrandcellen verschillen niet van de laminacellen. Alle exemplaren waren steriel.

Dit mos was tot nu toe slechts bekend van Californië en van 5 plaatsen in Frankrijk, te weten: Hyères (Var) en Vigan (Gard) in het Zuiden, Angers in het Westen, Lille in het Noorden en het departement Allier in het centrum. Hoewel de soort dus uiterst zeldzaam is in Europa, is het, gezien de andere vindplaatsen, niet sterk te verwonderen dat hij nu ook in Z.-Limburg gevonden is. Zijn naaste verwanten, *Tortula vahliana* (Schultz) de Not., *Tortula canescens* (Bruch) Mont. en *Tortula cuneifolia* (Dicks.) Roth, hebben eveneens een mediterraan-atlantische verspreiding, maar komen naar het Noorden nog tot in Engeland, niet echter in Nederland voor. Van de Nederlandse mossen lijkt *Tortula muralis* Hedw. var. *aestiva* Brid. er het meeste op, maar verschilt door de veel langere (3—5 mm) en relatief smallere, lijn-lancetvormige bladeren met altijd stompe top en zwak gezoomde rand.